Climate Leadership Coalitionin asiantuntijalausunto Hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi energian alkuperätakuista (HE 87/2021 vp)

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Climate Leadership Coalitiolta (CLC) kirjallista lausuntoa asiakirjasta HE 87/2021 vp) Hallituksen esitys laiksi energian alkuperätakuista ja asiantuntijamme on kutsuttu kuultavaksi 26.5.2021. Kiitämme mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa.

Pidämme hyvänä lakiesityksen ehdotusta laajentaa alkuperätakuujärjestelmää koskeva kansallinen sääntely sähkön lisäksi kaasuun, vetyyn sekä lämpöön ja jäähdytykseen. Kommentoimme lausunnossamme ainoastaan sähkön avulla tuotetun vedyn ja muiden sähkön avulla tuotettujen polttoaineiden tuotantoon liittyviä seikkoja. Emme puutu lakiesityksen muihin yksityiskohtiin.

Kansainvälisen energiajärjestön IEA:n (International Energy Agency) tuoreen arvion, Net Zero by 2050 - A Roadmap for the Global Energy Sector, mukaan sähkön avulla tehdyllä vedyllä ja muilla tuotteilla tulee olemaan tärkeä rooli päästövähennystavoiteiden saavuttamisessa. Mittakaavaa kuvaa vaikkapa IEAn ennuste elektrolyysin avulla tehdyn vedyn tarvitsemasta sähköntuotantokapasiteetista, joka on vuonna 2050 3000 GW eli noin 260 kertaa suurempi kuin Suomen nykyinen sähköntuotantokapasiteetti. Vedystä johdetuilla synteettisillä polttoaineilla on suoran sähköistymisen sekä biopolttoaineiden ohella avainrooli liikenteen (tie- lento- ja meriliikenne) ja rakennusten lämmityksen päästöjen vähentämisessa. Sähkön avulla tehtyä vetyä ja muita johdannaisia tullaan myös hyödyntämään uusien hiilineutraalien tai vähähiilisten perusmateriaalien, kuten teräksen ja alumiinin, sekä lannoitteiden ja muiden kemikaalien tuotannossa.

Tätä taustaa vasten pidämme hyvänä, että alkuperätakuujärjestelmällä luodaan osaltaan suotuisia kansallisia olosuhteita niille vähähiilisille ratkaisuille jotka mahdollistavat lisätoimia kotimaisten päästöjen vähentämiseksi ja joilla toisaalta on myös huomattavaa vientipotentiaalia.

Vedyn ja muiden sähköisten tuotteiden tuotannossa on tärkeätä, että EU:n alueella kyetään hyödyntämään niitä vahvuuksia, joita EUn eri alueet ja teollisuusinfrastruktuurit tarjoavat. Olosuhteet mm. uusiutuvan energian tuotantoon vaihtelevat alueellisesti ja nämä erot tulisi pyrkiä hyödyntämään. Etelä-Eurooppa ja Välimeren maat tarjoava erinomaiset olosuhteet aurinkovoiman tuotannolle verrattuna esimerkiksi pohjoismaihin, mutta toisaalta Pohjoismaiden vahvuutena on joustava vesivoiman tuotanto sekä hyvistä tuuliolosuhteista sekä harvasta asutuksesta johtuvat erinomaiset olosuhteet tuulivoiman tuotannolle. Sähkö- ja kaasuverkkoja on tarvittaessa tulevina vuosikymmeninä vahvistettava mahdollistamaan verkon yli tapahtuvat energian siirrot.

Sähköverkon kautta toimitetun hiilineutraalin/uusiutuvan sähkön avulla tuotettu synteettinen - polttoaine pitää hyväksyä uusiutuvaksi polttoaineeksi ja linjaan EU:ssa käytössä olevan sähkön alkuperätakuujärjestelmän kanssa ja nämä mekanismit tulisivat sisältyä osaksi REDII - ja muita relevantteja direktiivejä.

Helsingissä 25.5.2021

Jouni Keronen
Toimitusjohtaja
Climate Leadership Coalition
p. 050 4534881